

Hoàn cảnh các cháu tôi nằm ngoài lòng nhân đạo của mọi người

Trước 1975, tác giả là một sĩ quan hải quân, từng tu nghiệp tại Mỹ. Sau 1975, ông trở thành người tù chính trị. Và sau cùng, được thả tại Hoa Kỳ theo diện H.O. Ông là một nhà thơ quân đội có tiếng, ông cũng tham dự nhiều sinh hoạt văn nghệ tại San Diego. Bài của ông nhân kỷ niệm 35 năm sau Tháng Tư, kể về hoàn cảnh đau lòng của những gia đình lính sĩ VNCH.

Vài năm trước, tôi có nhận được cú điện thoại từ người cháu ruột, tại Việt Nam.

- Chú ơi! Họ sợ của Ba cháu, chú đã mang theo qua Mỹ gần 15 năm rồi. Chú có nộp vào các chương trình nhân đạo của Mỹ cho chú? Tôi con bây giờ nghèo lắm lắm! Tôi con mượn qua Mỹ làm ăn để phụ giúp gia đình. Ở đây bây giờ khó kiếm việc làm. Mượn vào hãng xe đạp, mình phải có thân thể, hoặc có tiền học...chú ơi!

Tôi lắng nghe giây lát, rồi bùi ngùi nói với cháu:

- Hoàn cảnh gia đình cháu không nằm trong diện nào của các chương trình nhân đạo Mỹ. Chú đã tìm mọi cách để giúp đỡ các cháu, nhưng cuối cùng đành bó tay. Họ nói, bây giờ kinh tế Mỹ đang bắt suy thoái một cách trầm trọng. Tìm kiếm sinh nhai ở bên này cũng rất khó cháu ơi!

Cú điện thoại chỉ mới dứt, nhưng tôi vẫn còn cảm thấy nghe, thẹn thẹn như khi mới học. 17 năm qua, họ sợ của anh tôi vẫn nằm yên trong ngăn tủ. Một họ sợ của tên lính, một chỉ huy sĩ Việt Nam Cộng Hòa...đã gác ngã ở nơi nào đó trên đường rút quân kinh hoàng vào tháng 3 năm 1975. Tôi đau khổ kéo ngăn tủ. Đây rồi. Tôi nhớ những mặt quân phục oai nghi của anh tôi, và rồi

ra, t m nh b ng t t nghi p khóa Chi n Tranh Chính Tr . Và kia là b n T ng M o Quân V . T t c , v i th i gian trôi qua, ch t ch ng... màu gi y đã xao xác vàng. Đ i Ủy Ph m H u Nghĩa, s đoàn II b binh, B T L nh đóng t i Qu ng Ngãi. V i tôi, anh Nghĩa v n còn là m t quân nhân t i ngũ. B i anh ch a trút b quân ph c, ch a đào thoát, ch a cam ch u ng c tù, ch a cao bay xa ch y ra n c ngoài. Anh đã hiên ngang n m xu ng cho quê h ng, n m v i linh c m cu i cùng: hy sinh vì đ t n c...

Dòng ch c ng cấp và rõ nét c a anh v n m n m t trên t "s mi" màu xanh: ngày 10 tháng 2 năm 1975 thuyền chuy n v Qu ng Ngãi, em và các con thân yêu: Vũ, Th y, Uy n và Ng n i an bình. L i vi t nh m t trăn tr i cu i cùng. Nh m t đ nh m nh tr trêu, t o hóa an bài.

Ngày anh v Qu ng Ngãi, ch Liên (v anh) v a sanh cháu Th c Ng n đ c 6 tháng. Cháu l n nh t là Th ch Vũ, ch m i 5 tu i đ u. B n đ a con còn quá nh . Ch Liên không đ s c đùm b c. May có bà m chung, dù Bà đã g n 70, nh ng m i sáng v n đ i thúng bánh ch ng trên đ u, khom l ng đi kh p ch Phú Nhu n đ bán d o.

Tôi v n còn nh con h m ch t ch i đ n vào nhà ch Liên trên đ ng Nguy n Hu nh Đ c. Con h m đã ch t ch i, nhà ch Liên l i càng ch t ch i h n, Căn nhà quá nh bé, ch đ kê đ c m t chi c gi ng con, và kho ng tr ng nh v a v n chi c gh b nhà binh cho bà c . Anh Nghĩa , ch Liên và cháu út thì đ c ng trên gi ng. Còn 3 đ a l n thì n m lẫn xu ng n n xi măng, ôm nhau đ gi c. Căn nhà may m n có thêm 1 gác xép tí t o. T t c m i v t đ ng đ n h t lên đó, k c nh ng quy n sách th v n c a tôi mà anh c tình gi l i.

Anh v s đoàn II v n v n vài tu n, ch a k p g i th v thăm v con, thì chi n tranh b t th n bùng n . S đoàn đang chu n b chi n đ u, tr trêu thay, có l nh rút quân. Quân rút, dân ch y theo. Cu c h n lo n x y ra. C ng quân l i đ ng tình th b t n, trút vào đám đông di t n nh ng tràng pháo kích đã man cùng c c.

S đoàn II v đ c Sài Gòn, sau nh ng ngày rút quân kinh hoàng. S đoàn t m trú trong các tr ng h c trên đ i l Tr n Qu c To n. Ch Liên b ng bé Th c Ng n, đ t theo ba đ a con nheo nhóc tìm ch ng. Ch h i c p ch huy. Ch xu ng n c n n t ng ng i lính v a t đ a ng c tr v . đầu, ng i nào cũng ch tr l i m t cách v n t t, m p m . Cũng không trách h đ c. H đang m t m i. H m i thoát kh i cái ch t trong đ ng t k tóc. H n n a, h đang qu n quít, m ng vui xum h p gia đình. B quên m t ng i đàn bà đ n b n đ a con tìm cha, trong lúc này, là đ i u t t nhiên.

Sđ đoàn II tđm trú ở Sài Gòn bao nhiêu ngày thì chđ Liên đđn con đi tìm cha bđy nhiều ngày. Sáng sđm, chđ túm vđi ít bánh chđng vào bđc nylon. Rđi, mđt tay bđng, mđt tay đđt bđy con leo lên xe buýt, xuđng tđn cđng tđm trú cđa sđ đoàn II, chđ các xe nhà binh chđ lính tđ miđn trung trđ vđ. Ngày nào chđ cũng đđng đđi cho đđn khi đèn đđđng thđp sáng, cho đđn khi các đđa con khóc thét đđ đđi, chđ mđi chđu tđt tđ vđ nhà.

Ngày30 tháng 4 năm 1975. Quân đđi Sài Gòn bđ bđc tđ. Tđt cđ đđn vđ tan hàng. Mđt sđ ruđi dong ra nđđc ngoài. Mđt sđ tuđn tđt. Mđt sđ rút vđ rđng sâu, nuôi mđng phđc quđc. Sđ còn lđi bđ cđng quân lừa vào trđi tù, phân tán khđp nđi tđ Nam ra Bđc. Tháng 5, trđđc khi vào trđi tđp trung, tôi đđn thăm các cháu và tđ giđ chđ Liên. Chđ đm hđn. Xđđng cđ lđi ra. Hai nhánh tay khđng khiu nhđ hai que cđi. Các cháu đđa khóc, đđa la, đđa xà vào lòng mđ nđng nđu đòi ăn. Bà Má vđa đđi thúng bánh chđng ra khđi cđa. Nhìn Bà còng lđng, chđm chđp lê tđng bđđc chân trên con hđm ngođn ngoềo, lòng tôi quđn lên mđt niđm đau khó tđ. Giđ này, chđ Liên vđn trông chđng tđng phút tđng giây. Chđ bđi ngủi vđi hàng nđđc mđt lđ chđ trên má:

- Anh Tđ cđa em vđn sđng. Nhđt đđnh anh Tđ phđi sđng. Ngđđi ta không đđ gì giđt anh đđy đđđc đđu. Chđ tin chđc nhđ vđy. Em cũng tin nhđ vđy, phđi không?

đ trđi tù vài năm, mđt hôm, vđ tôi báo cho biđt tin buđn: Mđ chđ Liên giđ tđ cđi thđ. Đêm đđ, tôi không tài nào ngđ đđđc. Tôi lo cho sđ phđn chđ Liên và các cháu. Làm thđ nào các cháu tôi sđng an bình, trong mđt xã hđi mđt đđ nhân tính. Nghđ thđ công thù thừa cđa chđ Liên, liđu có thđ nuôi nđi mđt bđy con còn quá thđ đđi? Mđt Ngođđi. Mđt đđ mđt cánh tay mđu sinh đđc lđc cho gia đđnh, các cháu tôi nhđ mđt bđy gà xao xác, và chđ Liên sđ thui thđi mđt mình vđi phđn sđ cô đđc.

Vì thđ, sau 7 năm tù, khi cđng quân vđa thđ ra, tôi vđi vđ đđn thăm chđ. Cháu Vũ chđ 12 tuđi, tiđp tđc nđi nghđ Ngođđi: bán bánh chđng nuôi bđy em. Nhđng đđa còn lđi, có đđa đđ cho hàng xóm kiđm cđm, có đđa đđt vài lđ kđo bánh đđ hiđn đđ bán cho trđ em qua lđi. Chđ Liên đđp nghđ thù, vì dân Sài Gòn bđn kiđm ăn, không còn thì giđ đđ khoe khoang quđn là áo lđa nđa.

Chđ Liên bây giđ có đđng bđnh tâm thđn. Tóc tai xđ tung. Áo quđn xđc xđch. Gđp tôi, chđ hét lên, rđi bù lu bù loa than khóc mđt hđi. Than khóc xong, chđ bđng đđm chân xuđng nđn xi mđng túi bđi, rđi chđ thđng vào mđt tôi, hét lđn:

- Anh Tuấn chung tù với em phải không? Hai anh em sống với nhau mấy năm trời mà không cho chị hay biết. Bây giờ, em gọi anh Tuấn đâu, nói mau?

Chị nằm áo tôi lôi mình. Chị lôi tôi khắp nhà. Vả lại, vả lại tru tréo thím thì t. Các cháu chị với tôi can ngăn, chị mới buông tha, rồi lại phải chờ xuống nhà. Chị cúi gằm mặt xuống, im thin thít:

- Xin lỗi. Chị mệt quá! Chị buồn quá, em ơi!

Cháu Uyên rót cho tôi một ly nước, nước nóng chuyển vào ngói i Mẹ cho tôi nghe:

- Mẹ cháu lúc tỉnh lúc điên chú à! Ban đêm, Mẹ trốn nhà, lang thang ngoài đường phố nửa khuya. Có khi, tôi con hay đi c, bạn nhau đi tìm Mẹ. Mẹ thò ra đường rác ngoài chợ ngói khóc than rên r. Hôm xuống chân cầu Kiêu là tôi, múa tay múa chân trong bóng tối.

Cháu Thảo y tiếp tôi:

- Tôi con phải chờ Mẹ vào chân giường. Đi không được, Mẹ là hết suốt đêm, không ai ngủ được. Hàng xóm than phiền lắm chú à!

Vài năm sau, trong lúc tôi đang cấy thuê cấy mướn quê, thì nhận một tin buồn từ cháu Vũ gọi tôi. Chị Liên bị stroke, liệt nửa người, không còn nói năng như trước nữa. Tôi cố gắng nâng đỡ gia đình dồn lên vai bạn má đỏ xanh. Các cháu vả lại bận học kiêu m sống, vả lại khó nuôi thêm một bà mẹ bệnh tật.

Trước khi qua Mẹ, theo di nguyện HO, tôi có ghé thăm các cháu lần cuối. Đêm đó, tôi nằm lẫn xuống nền xi măng ngủ với các cháu. Tôi ôm hôn từng đứa, và với chúng kẻ tôi với chính mình. Chị ng có đứa nào than thân trách phận cả. Chúng chị nói với Mẹ, dặn tôi tình nguyện với Mẹ, và cầu mong Trời Phật giúp Mẹ chúng mau mau lành bệnh. Đêm đó, dưới ánh sáng mờ ảo của ngọn đèn nhỏ trên bàn thờ Mẹ chị, tôi thấy chị Liên bắt tóc x tung, la hét khóc than suốt đêm.

Tiếng nói của cha tôi trong đêm thanh vắng nghe rõ ràng, nghe thấy tiếng ai oán bất chấp nào. Và từ khi leo lên máy bay, tôi gom tất cả suy nghĩ còn lại của anh Nghĩa, với mục đích duy nhất là tìm mọi cách để đưa gia đình các cháu qua Mỹ, theo một di nguyện nhân đạo nào đó của chính phủ Mỹ lúc bấy giờ.

35 năm trôi qua, hình ảnh của anh tôi vẫn còn in đậm trong lòng tôi. Các di nguyện nhân đạo của chính phủ Mỹ không có di nguyện nào dành cho thân nhân tôi, nhưng thân nhân đang chịu oan khiên và đau khổ cùng cực đòi hỏi phải được công quân. Hoàn cảnh các cháu tôi nằm ngoài lòng nhân đạo của mọi người, mặc dù thời giờ ngày nay, nhân loại đang cố gắng cho TÌNH YÊU THÂN NG.

Các cơ quan thiện nguyện, các hội đoàn từ thiện, công lý, lòng nhân ái, nhân quyền... mới lên nắm quyền trên khắp thế giới. Nhưng tôi ta hãy tâm cho tất cả nguyện, từ mọi cõi, từ phạm pháp, từ binh, từ dân, từ người, từ người... còn kẻ thù là Việt Nam. Nhưng tôi ta làm phúc cho chùa chiền, nhà thờ, nên nhân thiên tại... Thậm chí họ còn giúp tôi cho những tay công nhân giỏi, hiện nay vì bất mãn quyền lợi nào đó, nên trở thành đối lập với nhà cầm quyền Hà Nội. Không có ai để ý hoặc ghé mắt đến Tội Sỉ, đến thân nhân của họ đang lâm nạn trên chính quê hương mình. Và tôi, đã 35 năm trôi qua, những giới thiệu mới mẻ về... mãi mãi bỏ quên...